

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](#)

fœtet, simul gerunt linum & lanam, quod Deus in lege prohibuit, Levit. 19. v. 19. sunt arbori fici similes, in qua Christus nihil ihvenit, nisi folia tantum, Matth. 21. v. 19. sunt sicut valeulum fictile, obdutum scoriâ argenti, Prov. 26. v. 23. licet amicitiam simulantem dicant, comedere & bibe, tamen mens eorum non est tecum, Prov. 23. v. 7. Propterea Deus aliquando disperdet illos, Psal. 12. v. 4. Nam in Christo Iesu veritas, Eph. 4. v. 21.

Quicunque igitur de nomine Christiano verè gloriatur est, non modò erga Deum pie, sed & erga proximum sincerè affectus sit, ut os & cor concordent: alias *ἀνὴρ οὐλούχος εἰστι*, inconstans in omnibus viis suis, Jac. 1. v. 8. cui æternum yæ imminet, Sir. 2. v. 14.

Hoc perpendant pii, & quia multæ sunt insidia dolosi, Sir. 11. v. 31. inserviant tempori, ut simplices sint sicut columbae, & prudentes sicut serpentes, Matth. 10. v. 16. quod Siracides ita explicat: Multi pacifici tibi sint, & Consiliarius sit tibi unus de mille, Sir. 6. v. 6. confer, Prov. 26. v. 25.

III. Clericorum occupationem, De quibus Evangelista tria recenset:

1. *Vocati concurrunt*. Herodes ab Imperatore Augusto Rex Judææ constitutus erat, huic patere cogebantur, ejusque iuslju Concilium congregare; sceptrum enim de Juda ablatum erat, juxta prædictionem Jacobi, Gen. 49. v. 10. Inde sine ulteriori indagine colligere debuissent, tempus Messiae instare. Verum Diabolus corda & sensus eorum adeò excavavit, ut id non intelligant: non illi alium Regem desiderant, nisi Cælarem, Johan. 19. v. 15,

hinc repudiato Messia dicunt: Nolumus hunc regnare super nos, Luc. 19. v. 14.

2. *Scripturas evolvunt*. Hac in parte bene faciunt, illæ enim sunt, quæ testimoniū perhibent de Christo, Johani. 5. v. 39. Idem & nos observemus. In Papatu Scriptura tenui in pretio habetur, & relegantur laici ad Concilia & Decreta Pontificum & Patrum. Verum ita derelinquunt fontem aquæ vivæ, & fodunt sibi cisternas: cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas, Jer. 2. v. 13. Ad Legem & Testimonium, Esa. 8. v. 19.

3. *Veritatem eruunt, & indicant Herodi*, è capite s. Michæ, ubi Messias nascendus sit, nempe in Bethlehem Judææ.

Ita Principes Sacerdotum & Scribe Herodi & Magis quidem ostendunt locum, ubi Messias nascendus erat: at illi nolunt eò proficisci, ut Regem novum qui propter illos in mundum venerat, debita reverentia afficerent.

Sunt hanc in parte imago illorum Doctorum, qui quidem aliis inculcant, quid factu opus sit, ipsi vero id non faciunt, de quibus Paulus conqueritur: Qui alium doces, te ipsum non doces. Qui prædicas non furandum, furaris &c. Rom. 2. v. 21. 24. Horum damnatio aliquando eò gravior erit, scienti enim bonum facere, & non facienti, peccatum est illi, Jac. 4. v. 17.

De Secundo.

Sequitur Medea, quæ fluit
1. *Ex gentium vocatione*. Hi Magi gentiles fuerunt, alienati à Republicâ Israel,

cccc 2 & ho-

& hospites testamentorum promissionis, Eph. 2. v. 12. sed Deus eos non abjecit, sed adminiculo novæ stellæ ad Regnum Christi vocavit. Messias enim futurus erat desiderium omnium gentium, Hag. 2. v. 8. Hinc Leo: *Voluit ab omnibus nosci, qui dignatus est pro omnibus nasci:* sicut & duo ejus nomina eò collineant. Jesus enim nomen Hebreum est, significans Salvatorem. Christus verò Græcum, & idem est, ac unctus. Hoc ipso indicatum est, esse eum Servatorem omnium hominum, Judæorum & Græcorum. Non enim acceptor personarum est Deus, sed in omni gente, qui timet Deum, & operatur justitiam, acceptus est illi, Act. 10. v. 34.

Hoc probè advertite, Vos mei! Eratis aliquando tenebrae, nunc autem lux estis in Domino, Eph. 5. v. 8. ideo ut filii lucis ambulate, Luc. 16. v. 8. alias damnatio vestra olim eò gravior erit. Servus enim, qui cognovit voluntatem ejus, vapulabit multis, Luc. 12. v. 47.

Exultate igitur in hoc beneficio ex animo, ô optimi! Potuisset Deus, si Judaica gens gratiam ejus aspernaretur, alios populos creare, vel sine omnibus mortalibus esse. Sed minimè id faciens, nos Gentiles suscipit, qui Deum non agnoveramus, aliis Diis servieramus, in tenebris & enormibus peccatis vitam transegeramus, nobisque Filium suum nasci voluit, æque ac Judæis.

Nulla igitur Judæi prærogativa hâc in parte amplius gaudent. Ipsi promissus fuerat Messias, Ethnicis similiter. Illis donatus est, nobis Japhitis itidem. Illis annunciatus est, & nobis. Illos redempturus erat, & nos. Illos salvare vult, &

nos. Propterea Angelus ait: Ecce, evan gelizo vobis gaudium magnum, quod paratum est omni populo. Et Simeon ait: Hic Jesus paratus est ante faciem omnium populorum, lumen ad revelationem gentium, & gloriam Israel, Luc. 2. v. 31. Quod & Paulus testatur, inquiens: Apparuit gratia Dei salutifera omnibus hominibus, Tit. 2. v. 11.

Agnoscite indebitam hanc Dei gratiam, grata mente, ut virtutes annuncietis ejus, qui de tenebris vos vocavit, in admirabile lumen suum, 1. Petr. 2. v. 9. Dicite cum Regio Psalte: Laudate Dominum omnes gentes, Psal. 117. v. 1. 2.

II. *Ex stella apparitione.* Quæ hæc stella fuerit, variae sunt opiniones. Nonnulli ex Veteribus Ecclesiæ Doctoribus Angelum fuisse autemant, qui in figura Cometæ apparuerit, quia Angeli in Scriptura stellæ, Apoc. 1. v. 20. & flamma ignis vocentur, Psalm. 104. v. 4. quia & Israelitas Angelus in columnâ ignis præcesserit, & noctu illis lucem præbuerit, Exod. 13. v. 23.

Sed nos literæ inhærentes, stellam fuisse putamus, quia ab Evangelista aliquoties disertè stella appellatur. Non tamen fuit stella vulgaris, sed nova & incontueta, ideo à Deo creata, ut esset Evangelista divini patrûs, ut Isidorus loquitur. Quod inter alia & motus ejus ostendit. Aliæ enim stellæ ab Oriente in Occidentem, hic verò ab Hierosolyma in Bethlehem, & ita à Septentrione in Meridiem ferebatur: modò movebat se, modò consistebat, modò evanesceret, modò vicissim apparebat. Unde pater, non vulgarem, sed miraculosa

sam

sam stellam fuisse, per quam Magi in tide sua non parum confirmati sunt,

1. *Ortu.* Cum enim eandem amississent, perturbantur: sed mox apparet liberat eosdem ab omni dubio, quo haec tenus Satanás fidem eorum confuderat.

Cape hinc solarium, mi Christiane! si & tu quandoque stellam lætitiae amittas, ut queri cogaris: Inclinatus & incurvatus sum valde, tota die pullatus ingredior, Psal. 38. v.7. perge modò in curriculo pietatis: Lux orta est justo, & rectis corde lœtitia, Psal. 97. v.11.

2. *Motu.* Rectè enim antecedebat eos, & motu suo viam iis ostendebat.

Eiusmodi stellam Deus nobis lucere sinit in verbo suo, hanc sequamur, si à rectâ calle aberrare non velimus. Hinc Petrus: Habemus firmorem sermonem Propheeticum, cui rectè facitis attendentes &c. 2. Petr. 1. v.19.

Occurrunt quoque ignes erratici, qui noctu viatores à rectâ via abducunt; & in periculum præcipitant. Quod si & te fortè unus atque alter à Christo ad Sanctos abducere gestit, certò scias, non veram stellam, sed ignem fatuum esse, quo te Diabolus in damnationem seducere conatur. Ergo tu permane in his quæ didicisti, 2. Tim. 3. v.14. Sir. 34. v.8.

3. *Statu.* Nam stetit super domum in quâ puer est, & hoc ipso Magis indicat, quod in his ædibus novus Rex Judæorum inveniatur.

Sic stella verbi divini stat, ubi Christus est, & non amplius progreditur. Iccircò Christianus non amplius perget, neque ad imagines, neque ad reliquias, neque merita & intercessiones Sanctorum. Christus

est unica via ad Regnum cælorum, Ioh. 14. v.6. Non est in alio quoquam salus, Act. 4. v.12.

III. *Ex Majorum conservatione.* Herodes insidias ipsis struebat, & animo meditabatur, quâ ratio[n]e revertentes ad se occulte trucidaret, ne nativitatem recens nati Regis ulterius divulgenter: Has astutias illi quidem nesciebant, at Deus curâ eorum tactus, responsum ipsis dabant in somno, ne reflecterent ad Herodem.

Ita Deus adhuc hodiè pro fidelibus suis excubar. Gratia & misericordia est in sanctis ejus, & inspectio in electis ejus, Sap. 3. v.9. Dormientibus nobis ille vigilat, ne accidat nobis malum, nec plaga approximinet tabernaculo nostro, Psal. 91. v.10. oculus ejus nunquam dormit, neque dormitat, Psal. 121. v.4. & mutatio dexteræ ejus, Psal. 77. v.11. ipse facit, ut confundantur & perturbentur inimici nostri, avertantur & confundantur valde velociter, Ps. 6. v. ult. Regit eos in virga ferreâ, & tanquam vas figuli confringit eos, Psal. 2. v.9. ponit circulum in naribus eorum, & frenum in labiis eorum, Esa. 37. v.29. dissipat consilia eorum, Esa. 8. v.10. novit corda eorum, & tenet scrutatut, 2. Reg. 8. v.4. projectit eos, tanquam ventus quisquiliæ, Psal. 1. v.4.

Hæc providentia ejus solatum tuum esto, in omnibus angustiis & periculis. Devolve luper Dominum viam tuam, & spera in eo, & ipse faciet, Psal. 37. v.5. Dic: Non timebo myriades populi, circumdantis me, Psal. 3. v.7. Psal. 4. v. ult. Psal. 27. v.1. seqq. Psal. 56. v.5. 12.